

ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ἡ "ΜΠΟΥΛΑΣΙΚΗ,, ΚΙΛΚΙΣ

Ἄριθ. Σπηλ. Μητρώου 250

Ἰπὸ Ἄννας Πετροχείλου

Εὐρίσκειται ὀλίγα μέτρα κάτωθεν τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ λοφίσκου Ἁγίου Γεωργίου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου εἶναι κτισμένο τὸ ὁμώνυμον ἐξωκκλήσιον, πρὸς Ν.Δ. αὐτοῦ εἰς ἀπόστασιν 300 μ. Ὑπάγεται εἰς τὸν Δῆμον Κιλκίς.

Π ρ ο σ π έ λ α σ ι ς: Τὸ σπήλαιον συνδέεται μὲ τὴν πόλιν Κιλκίς δι' ἀμιαξιτῆς ὁδοῦ, προχειρῶς διανοιχθείσης μήκους 1 χλμ. περίπου.

Π ε ρ ι ο χ ή: Ἡ περὶ τὸ σπήλαιον περιοχὴ εἶναι ἐλαφρῶς ἀνηφορικὴ καὶ περιόλεπτος πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν ἄνευ βλαστήσεως.

Ἰ σ τ ο ρ ι κ ό ν: Τὸ σπήλαιον ἦτο ἄγνωστον μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν. Ἡ ἀποκάλυψις τῆς εἰσόδου τοῦ ἔγινε κατὰ τὸν ἐκθραχισμὸν παρακειμένου λατομείου. Μετὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς ἀξίας τοῦ ἐσωτερικοῦ του, ἀπηγορεύθη ἡ συνέχισις λατομεύσεως χωρὶς ὅμως νὰ δοθῆ συνέχεια διὰ τὴν τύχην του. Ὁ μόνος ἐνδιαφερεθεὶς ὑπῆρξε ὁ προσδευτικώτατος μητροπολίτης Κιλκίς κ. Χαρίτων, ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀξιολογοτάτων ἔργων ποῦ πραγματοποιήσῃ ἐντὸς τῆς πόλεως, πρὸς ὄφελος τῶν κατοίκων τῆς, ἐσχέφθη νὰ ἀξιοποιήσῃ καὶ τὸ σπήλαιον, προσθέτων ἐν ἀκόμῃ σύνδρομον τουριστικὸ στοιχεῖον, διὰ τὴν προβολὴν τῆς ἱστορικῆς πόλεως Κιλκίς.

Κατόπιν τούτου προσεκάλεσε τὴν γράφουσαν πρὸς ἐξερεύνησιν, χαρτογράφησιν καὶ μελέτην τουριστικῆς ἀξιοποιήσεως τοῦ ἐν λόγῳ σπηλαίου, ἡ ὁποία ἐπραγματοποιήθη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1969.

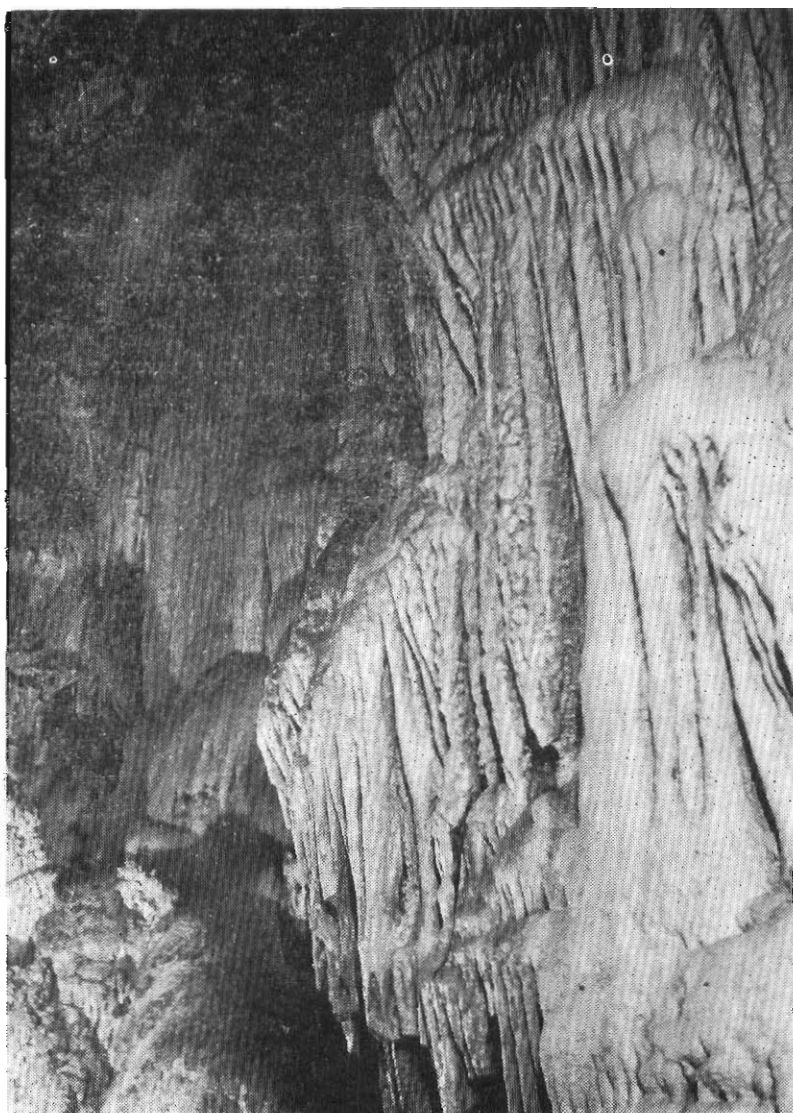
Π ε ρ ι γ ρ α φ ή τ ο ὗ σ π η λ α ί ο υ: Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου διαστάσεων πλ. 1X ὕψ. 2 μ. εὐρίσκειται εἰς τὸ κατώτατον σημεῖον τοῦ λατομείου — θὰ τὸ ὀνομάσωμεν «Πέταλον» — ὀδηγεῖ εἰς διάδρομον μήκους 22 μ. X2 - 3 μ. πλ. καὶ ὕψ. 1 - 4 μ. κατ' ἀρχὰς ἐπίπεδον καὶ ἐν συνεχείᾳ κατηφορικὸ καταλήγοντα εἰς μικρὸν θάλαμον.

Ὁ διάδρομος συνεχίζεται πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἰς μήκος 10X1, 5 - 2X2 - 4 μ., ἔπειτα εἰς τὸ τέλος μὲν διὰ μικρᾶς διανοίξεως ὀδηγεῖ εἰς θάλαμον, εἰς τὰ δεξιὰ δὲ πρὸ τοῦ τέλους του, διὰ κατηφορικῆς διαβάσεως ὀδηγεῖ εἰς ἕτερον διάδρομον διαστάσεων 11X2 - 2,5X6μ., ἀναχαιτιζόμενος ὀλίγον πρὸ τοῦ τέλους του διὰ διαβρωμένων ὀγκολίθων μέχρι 3 μ.

Δι' ἀποτόμου ἀναβάσεως ἐπ' αὐτῶν διαπιστώνεται ἡ συνέχισις του πρὸς τὰ δεξιὰ εἰς μήκος 9X0,6 — 3X1, 5 — 4 μ., κατ' ἀρχὰς ἀνηφορικὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ κατηφορικὸς, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ «Τρίστριτον».

Τὸ σημεῖον τοῦτο ἀρκετὰ εὐρύχωρον, ἀλλὰ καλυμμένον ὑπὸ ὀγκολίθων ὀδηγεῖ

πρὸς τὰ δεξιὰ μὲν εἰς ὠραιότατα διακοσμημένη διάκλασιν διαστάσεων 11X2 — 4X 10μ., πρὸς τὰ ἐμπρὸς δὲ πρὸς διάδρομον διαστάσεων 19X1 — 2X6 — 10μ., κατ' ἀρχὴν ἀνηφορικόν, ἐν συνεχείᾳ πολὺ κατηφορικόν διὰ τὴν καταλήξην εἰς ἐπίπεδον. Ὁ

Μεγαλοπρεπῆς διάκοσμος εἰς τοῦ τοίχου τοῦ προτελευταίου ὄρφου.

Φωτ. Ἄννας Πετροχείλου

διάδρομος εἶναι διακοσμημένος πολὺ ὑποβλητικῶς. Πρὸς τὸ τέλος διανοίγονται διάδρομοι εἰς πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ ἄλλος πρὸς τὰ δεξιὰ. Ὁ πρὸς τὰ ἀριστερὰ διάδρομος διαστάσεων 9X1 — 2X2,5 ὁδηγεῖ εἰς πολὺ μεγάλον καὶ ἀνηφορικόν θάλαμον διαστά-

σεων 15X13X4 — 8. Πρὸς τὸ τέλος του στενεύει εἰς τὰ 5X1,5, ἀπ' ὅπου συνεχίζεται διάδρομος πολὺ ἀνηφορικός, πρὸς τὰ ἀριστερὰ μήκους 6X1X2 διὰ τὰ καταλήξει εἰς θάλαμον διαστάσεων 8X5X2,5. Πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ ἀνωτέρου θαλάμου, ἄλλος πολὺ ἀνηφορικός διάδρομος διαστάσεων 4X1X1 — 3 μ., ὁδηγεῖ εἰς τὸν τελευταῖον πολὺ ἀνηφορικὸν θάλαμον τοῦ ἀνωτέρου τμήματος, διαστάσεων 5X2X2, τοῦ ὁποῖου τὸ δεξιὸν τμήμα τοῦ δαπέδου του — κατὰ τὸ ἥμισυ — εἶναι καλυμμένον ὑπὸ ὀγκολίθων, ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπον δάπεδον καὶ ἔλων τῶν προηγούμενων διαδρόμων καὶ θαλάμων, μέχρι τὸ κέντρον τοῦ μεγάλου θαλάμου, εἶναι καλυμμένον ὑπὸ φερτῶν ὕλικῶν — πέτρες, χῶματα — προερχόμενα ἐκ τῆς ὄροφης καὶ τοιχωμάτων τοῦ ἀνωτάτου τμήματος τοῦ τελευταίου θαλάμου.

Ὁ προναφερθεὶς Μεγάλος Θάλαμος εἰς τὴν ἀρχὴν του — πρὸς τὰ ἀριστερὰ — ἔχει ὀγκολίθους, ὁ μεγαλύτερος τῶν ὁποίων ἔχει διαστάσεις 6,5X3,5 μ., μὲ σχεδὸν ἐπίπεδον ἐπιφάνεια ὁμοιάζων μὲ ἐξώστην, ἀπ' ὅπου ἡ θέα πρὸς τὰ κάτω εἶναι θαυμασία.

Πρὸς τὰ δεξιὰ του — εἰς τὴν ἀρχὴν — διανοίγεται ἄλλη διάβασις 6X3 — 5X2 — 5 εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας διανοίγεται θάλαμος διαστάσεων 20X5 — 10X4 — 8μ., εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁποῖου ἔχουν συσσωρευθεὶ ὀγκολίθοι ἀποσπασθέντες ἐκ τῆς ὄροφης. Οἱ τοῖχοι τοῦ ἀνωτέρου θαλάμου εἶναι διακοσμημένοι μὲ ὠραιότατο σταλακτιτικὸν διάκοσμον, εἰς πολλὰ δὲ σημεῖα τῶν θράξων ἔχουν ἀναπτυχθεὶ σταλαγμίται. Αἱ διάφοραι διακλάσεις ποῦ εἶναι διανοιγμέναι εἰς τὰ διάφορα σημεῖα τοῦ θαλάμου εἶναι θαυμάσια διακοσμημένα μὲ ὠραιότατους σταλακτίτας διαφόρων μεγεθῶν, σχεδίων καὶ χρωμάτων παρουσιάζοντας θαυμάσιον σύνολον. Ἐδῶ τελειώνει τὸ ἀριστερὸν τμήμα τοῦ σπηλαίου ποῦ ἤρχισε ἀπὸ τὸν προαναφερθέντα ἀριστερὸν διάδρομον. Ὁ δεξιὸς διάδρομος μήκους 5X1X1,2μ., καταλήγει εἰς μικρὰν διάβασιν πλάτους 0,6X ὕψους 0,5 ἀπ' ὅπου ἀρχίζει — πρὸς τὰ δεξιὰ — διάκλασις διαστάσεων 7,5X1X5, τῆς ὁποίας οἱ τοῖχοι εἶναι καλυμμένοι μὲ ὠραῖον σταλακτιτικὸν διάκοσμον.

Ἡ διάκλασις συνεχίζεται πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἰς μήκος 6X1,3X6μ., μὲ θαυμάσιον καὶ μεγαλοπρεπὴ διάκοσμον εἰς τοὺς τοίχους τῆς, ἐνῶ πρὸς τὸ τέλος τῆς ὀγκώδους σταλαγμίτης διακόπτει τὴν συνέχειάν τῆς. Μικρὴ διάβασις πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ σταλαγμίτου ὁδηγεῖ εἰς ἐπιμήκη θάλαμον διαστάσεων 9X3 — 3,5X3 μ., μὲ ὄνειρῶδη διάκοσμον εἰς τοὺς τοίχους καὶ ὄροφην.

Πρὸς τὸ τέλος του ὀγκολίθοι καλυμμένοι μὲ σταλακτιτικὸν διάκοσμον ἔχουν σχηματίσει ἐξώστην ἀπ' ὅπου ἡ θέα πρὸς τὸν θάλαμον εἶναι ἀσύλληπτη. Ἐνωθεν τοῦ ἐξώστου εἰς ὕψους 5μ. π. διανοίγεται στενὴ καὶ ὑψηλὴ διάβασις, ὁδηγοῦσα εἰς διάδρομον διαστάσεων 6,5X2X5, τοῦ ὁποῖου ἔλα τὸ δάπεδον, οἱ τοῖχοι καὶ ἡ ὄροφὴ εἶναι διακοσμημένοι μὲ κοραλιοειδῆ σταλακτιτικὸν διάκοσμον ἀφαντάστου ὠραιότητος.

Ἐν συνεχείᾳ διανοίγεται θάλαμος διαστάσεων 10X12X5 πολὺ ἀνηφορικός πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ πολὺ ἐντυπωσιακὸς λόγω τοῦ σχήματός του ὁμοιάζων πρὸς ἀμφιθέατρον.

Ὁλον τὸ ἀριστερὸν τμήμα τοῦ δαπέδου του ὅσον καὶ οἱ τοῖχοι του εἶναι καλυμμένοι μὲ κοραλλιοειδῆ σταλακτιτικὸν διάκοσμον. Ὁ ἀνωτέρω διάκοσμος ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν διανοιγμένην μεγαλοπρεπὴ διάβασιν πρὸς ἐπόμενον θάλαμον δημιουργοῦν καταπληκτικὸν σύνολον, προκαλοῦν τὸ δέος.

Τὸ καταπληκτικώτερον ὅμως θέαμα παρουσιάζει ὁ ἀμέσως μετὰ τὴν προαναφερθεῖσαν διάθασιν διανοιγόμενος πολὺ κατηφορικός διάδρομος διαστάσεων 5X7 — 3X4,5. Ὅλοι οἱ τοῖχοι ἐδῶ εἶναι καλυμμένοι μὲ παραπεσματσοειδεῖς σταλακτίτας καλυμμένους μὲ κοράλλια, ἕπως ἐπίσης καὶ τὸ δάπεδόν του ἔχει καλυφθεῖ ἀπὸ τὸν ἴδιον κοραλλοσειδῆ διάκοσμο παρουσιάζοντας ὄνειρῶδες θέαμα.

Ἀπὸ τὸν ἐξῶσθη τοῦ προτελευταίου ὁρόφου πρὸς τὸν τελευταῖον ὄροφον. Διακρίνεται ἡ τοποθετημένη ἀκάλα διὰ τὴν πρόσθασιν καὶ στὴν βάσιν τῆς φανός.

Φωτ. Ἀννας Πετροχειλο

Ὁ ἴδιος διάκοσμος συνεχίζεται καί εἰς τὸν διανοιγόμενον ἀμέσως θάλαμον διαστάσεων 6X5X7μ. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δαπέδου τοῦ εὐρίσκεται ἐπιμήκης ὄγκολιθος καλυμένος μὲ τὸν ἴδιον διάκοσμον. Εἰς τὸ τέλος τοῦ διανοίγεται ἀνηφορικός διάδρομος διαστάσεων 5X4X2 — 2,5μ., καὶ αὐτὸς διακοσμημένος μὲ παραπετασματσειδεῖς σταλακτίτας ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχουν ἀναπτυχθεῖ κοράλλια. Ἀκολουθεῖ ὁ τελευταῖος, πολὺ ἀνηφορικός θάλαμος τοῦ ἀνωτέρω τμήματος τοῦ σπηλαίου ἀρχομένου ἀπὸ τὸν δεξιὸν διάδρομον διαστάσεων 8X83,5μ. διὰ τὴν καταλήξει εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον 2X1 μ. ὕψος. Ὁ διάκοσμός του δὲν ὑστερεῖ τοῦ προηγουμένου, μόνον τὸ δάπεδό του εἶναι καλυμμένον ὑπὸ φερτῶν ὑλικῶν προσερχομένων ἐκ τοῦ ἀνωτάτου σημείου. Εἰς τὸ ἀνωτέρω τμήμα ἔχουν ἐγκαταστήσει τὸ θασιλείον των οἱ νυχτερίδες, διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὠνομάσθη ὁ «θάλαμος τῶν νυχτερίδων».

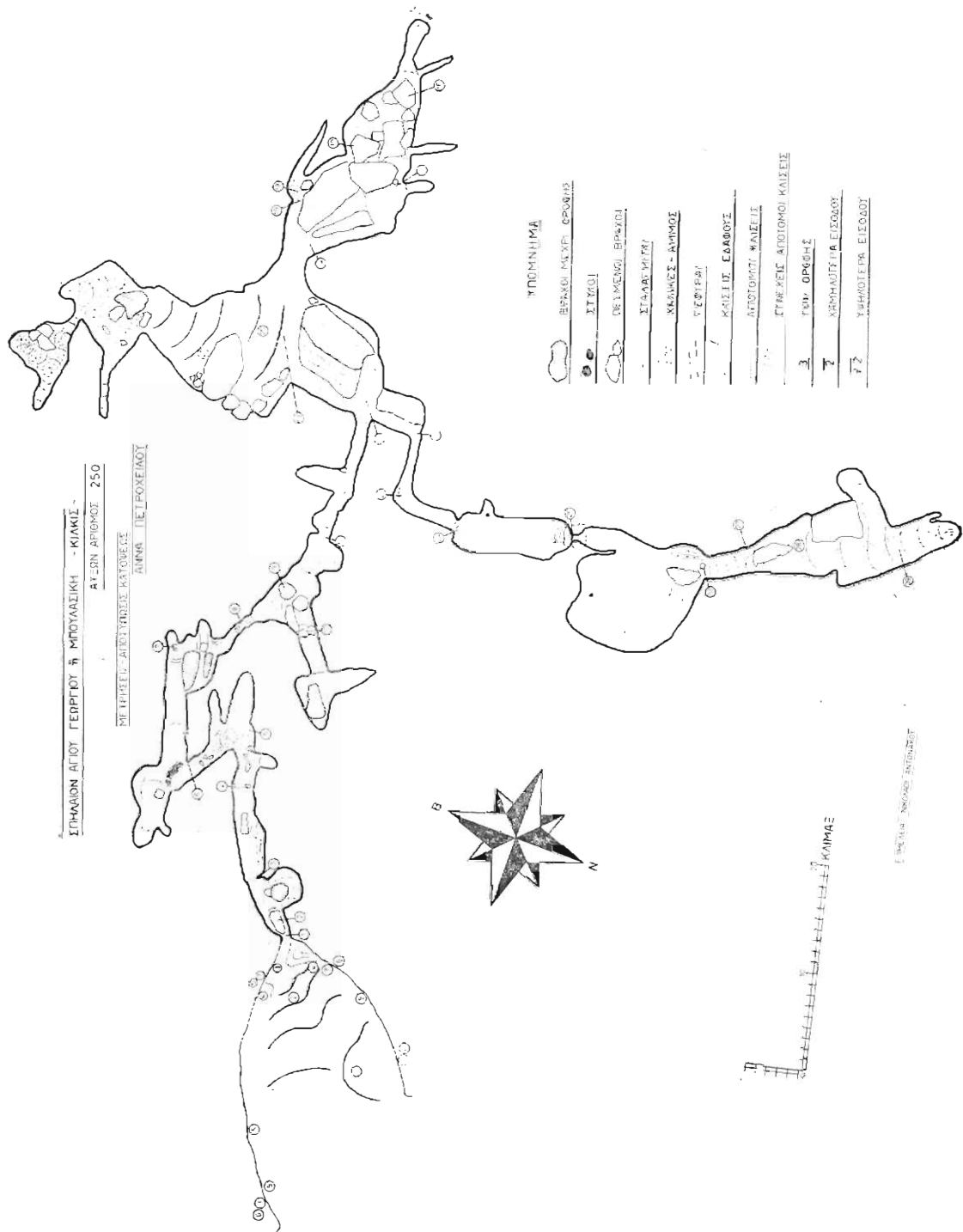
Σπηλαιογένεσις: Τὸ σπήλαιον Ἀγίου Γεωργίου ἢ Μπουλασίκη διηνοίχθη ἐντὸς ἀσβεστολίθου διὰ διαδρώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ πιέσεως. Τὰ βρόχινα ὕδατα εἰσεχώρησαν διὰ τῶν σχισμῶν τοῦ ἀσβεστολίθου εἰς χαμηλότερα ἐπίπεδα, διανοίξαντα κατὰ πρῶτον τὰς διακλάσεις τμηματικῶς, συνδεθεῖσαι ἀργότερον μεταξὺ των διὰ τῆς ἰδίας μηχανικῆς ἐνεργείας. Ἠκολούθησαν αἱ διανοίξεις θαλάμων, ὅπου ὑπῆρχε πρόσφορον ἔδαφος. Τὰ ὕδατα διέφυγαν, εἰς ἄλλα χαμηλότερα ἐπίπεδα διὰ μικροτέρων σχισμῶν. Ὁ διάκοσμος τοῦ σπηλαίου ἤρχισε μετὰ τὴν κένωσίν του ὑπὸ τῶν ὑδάτων. Ὁ χαρακτηριστικὸς διάκοσμος τοῦ σπηλαίου — τὰ κοράλλια — ἐσχηματίσθη ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπῆρχε δυνατότης ρεύματος ἀέρος.

Διαστάσεις: Τὸ σπήλαιον ἐκτείνεται καὶ ἐκ Δ. πρὸς Α. καὶ ἐκ Β. πρὸς Ν. σχηματίζον περίπου σταυρὸν εἰς μῆκος διαδρόμων 300 μ. Καταλαμβάνει ἔκτασιν 1.000 τετραγωνικῶν μέτρων. Τὸ ὑψηλότερον σημεῖον του ἀνέρχεται εἰς 8,5 μ. ὑψηλότερα τῆς εἰσόδου του, τὸ χαμηλότερον εἰς 6,5μ.

Μετρωλογία: Ἡ θερμοκρασία τοῦ σπηλαίου κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον ἦτο 15°C. Ἡ ὑγρασία 84%.

Τουρισμός: Τὸ σπήλαιον Ἀγίου Γεωργίου ἐχαρακτηρίσθη ὡς μεγάλου ἔθνικοῦ τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος διότι:

- 1) Εἶναι εὐμέγεθες μὲ ωραιότατον λιθωματικὸν διάκοσμον.
- 2) Διότι εὐρίσκεται πολὺ πλησίον κατοικημένης περιοχῆς καὶ συνδέεται ἤδη δι' ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ἐνὸς χιλιομέτρου.
- 3) Διότι διευθετεῖται εὐκόλως μὲ περιωρισμένας δαπάνας διὰ τὸν ἴδιον προαναφερθέντα λόγον.
- 4) Ἀξιοποιούμενον θέλει συμβάλλει εἰς τὴν προβολὴν τῆς ἱστορικῆς πόλεως Κιλκίς καὶ παραλλήλως εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ τουρισμοῦ καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου τῆς περιοχῆς καὶ γενικώτερον τῆς ἐθνικῆς οικονομίας.

RÉSUMÉ

La grotte « St. Georges » ou Boulasiki à Kilkis

Par Anna Petrochilos

A l'extrémité S. O. de la ville de Kilkis sous la chapelle de St. Georges découverte par hasard. Elle a des salles échelonnées et son décor aux coraux se trouve à la dernière salle.

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Θεόφραστος - Τμήμα Γεωλογίας, Α.Π.Θ.